

Budapeşte, 21 Aralık 1957

Saygıdeğer Profesör,

Dr. Géza Fehér'in eşi tarafından getirilmiş olan Ziya Karamusalı'nın Osmanlı Tarihi Hakkında Tetkikler adlı kitabı için teşekkür etmeme müsaade ediniz. Sizin Macaristan'dan herhangi bir kitaba ihtiyacınız olursa halihazırda emrinize amadeyim.

Kitaptan çok faydalandım. Zira şimdilerde Macaristan'da Türk fetih döneminin iktisadi tarihiyle, daha doğrusu mali idaresi ile yakından ilgileniyorum. Buda vilayetinin 1559/60 ait bütçe yevmiye defteri üzerinde çalışıyorum. Sizin 1956 tarihli kongrede sunmuş olduğunuz "XVI. Asırda Mukataa ve İltizam İşlerinde Kadılık Müessesesi'nin Rolü" isimli tebliğinizi okuyabilirsem çalışmama çok büyük yardımı olacaktır. Bunu bana göndermenizi sizden istirham edebilir miyim?

Yevmiye defterinde -şüphesiz çoğu şaşırtıcı- çok değerli veriye rastladım. Yani yevmiye defterine işlenen varidat (gelir) ve harcama (gider) verilerinin yekünunu topladığımda yıllık 23 milyon akçe harcamanın (gider) sadece üçte birinin Buda'daki yerel gelirlerden karşılanabildiğini ve (yıllık!) 16-18 milyon akçeyi İstanbul'daki hazineden istemek gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu gerçek, Macaristan'ın Türkler tarafından fethi sorununu tamamen başka cihete döndürebilir. Sanırım Abdurrahman Vefik, dönemin Osmanlı İmparatorluğu'nun sahip olduğu kötü üne mültezimlerin sebep olduğu konusunda çok haklıdır. Çalışmamda ben de Padişah'ın verdiği emirlerden mültezimlerin yaptığı kanunsuz gaspları kesin olarak birbirinden ayırmayı istiyorum. Öncelikli olarak Türk (Osmanlı)'nın iktisadi yapısını iyi bilmek gerekiyor.

Cevabınızı bekleyerek derin saygılarımı kabulunuzu arz ederim.

Samimi duygularımla
Gyula Káldy-Nagy

Not: İzniniz olursa sizden şunu sormak istiyorum: "an mahsul-i mabeyn", an mahsul-i mabeyn-i timarha mı yoksa mabeyn-i mahkeme nedir?